

Bioohutus farmikeskkonnas

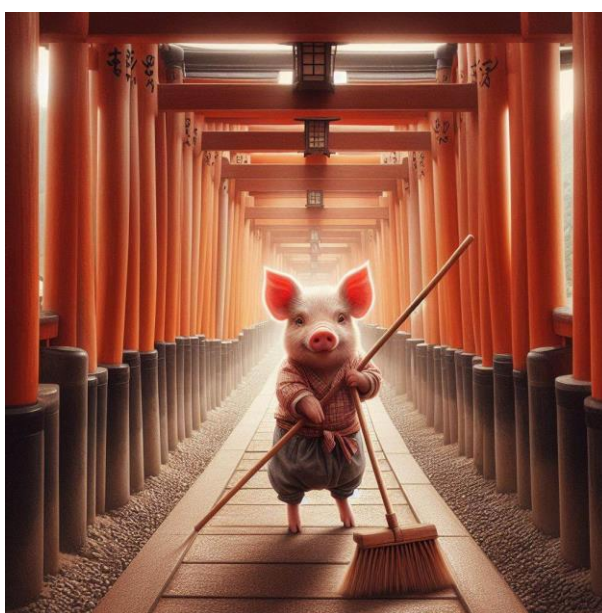
Sead

- Patogeenide levitamise kõige lihtsam viis on sigade endi kaudu, otseselt loom-looma kontakti kaudu. Sellepärast peaks farmis loomade liikumise hoidma minimaalsena.
- Selle hulka kuulub ka põrsaste ümberpaigutamine. Kui põrsaste ümberpaigutamisele muud alternatiivi pole, siis tuleks seda teha esimese 24 tunni jooksul pärast poegimist.
- Piirake sigade liikumist ja vältige tarbetuid loomade ümberpaigutamisi. Reeglina peaks sigade liikumine aset leidma ainult sama osakonna ja vanuserühma piires.
- Kõigis farmi osakondades tuleks rakendada "kõik sisse, kõik välja" põhimõtet.
- Haigeid ja surnud loomi tuleks käidelda päeva lõpus hügieeninõudeid arvestades.
- Looge karantiinialad uute sigade sisetoomisel ning rakendage ooteperioodi enne nende üleviimist teise sigalasse. See võimaldab uute loomade terviseseisundi hoolikat hindamist enne nende kokkupuudet ülejäänud karjaga.
- Kasutage tehnoloogiat, nagu kaamerad ja sensorid, sigala jälgimiseks ja varajaseks hoiatamiseks võimalikest probleemidest.
- Tagage piisav ventilatsioon sigalas, et vähendada õhus levivate patogeenide kontsentratsiooni ja säilitada optimaalne sisekliima.

Materjalid ja töövahendid

- Nakkusohu vähendamiseks laudas tagage regulaarne puhastamine, desinfitseerimine ja kuivatamine sigala siseruumides, sealhulgas põrandate, seinapindade ja varustuse puhastamine. Kasutage selleks sobivaid desinfitseerimisvahendeid ja järgige tootja soovitusi.
- Patogeenid võivad ellu jääda ka puhastatud keskkondades. Seetõttu kasutage igas osakonnas erinevaid materjale ja töövahendeid.
- Töötage ja liikuge vastuvõtlikemate noorte sigade juurest vanemate loomade juurde.
- Samuti puhastage materjalid ja vahendid, mida kasutate, või vahetage need õigeaegselt välja.

Jälgimine ja diagnostika

- Terviseplaani koostamiseks on vajalik farmi terviseseisundi teadmine sigade jälgimise ja haiguse sümptomite õige diagnoosimise kaudu.
- Farmis esinevate patogeenide olemasolu ja nende iseärasuste tundmine muudab nendega võitlemise oluliselt lihtsamaks.
- Koolitage töotajaid bioohutusmeetmete ja haiguste tundmaõppimise osas. Tagage, et kõik töötajad järgiksid hügieeninõudeid ja bioohutusprotseduure.
- Koostöö veterinaararstiga on oluline sigade tervise jälgimiseks ja haiguste varajaseks avastamiseks. Korraldage regulaarseid tervisekontrole ja konsulteerige veterinaararstiga võimalike terviseprobleemide korral.
- Koostage hädaolukorra plaanid ja harjutage nendega seotud protseduure. See hõlmab ka plaani, kuidas toime tulla võimalike haiguspuhangutega.

Koostanud Alo Tänavots, 2024